

Акэашара

Акэашара

Акэашара ари амузыкәтә ритм иацнарыгзоит. Уи злеипшым амузыка аказшьала, атемпала, аитатрала еилукаауеит. Акэашарақәа еиыырдыраауеит иахьығеиаз атыпшала. Адунеи иқэынхо зегьы ирымоуп рхатәы кэашарақәа, дара ирхәыцыз насгы

бзиа ирбо. Ҳара ақыртқәаггы иҳамоуп ххатәы жәлартә кәашара.

Ақыртцәа рыкәашара иамоуп акыр зхыцуа атоурых. Ацарауаа ирыпшааит ижәйтәзатәиу аразны храға. Уака иаарпшуп асабрада зәоу ашәарыцацәа рыкәашара. Ацарауаа ирыпхязоит ари акәашара ашәанцәа рышәарыцара анцәахәы Дали илызкуп хәа.

Рапхязатәи акәашара хәа ипхязоуп ашәарыцацәа рыкәашара.

Аамта цацыпхяза ари акәашара аҕарҕыцуан, аҕапсахәан, анаоҕс акәашара хоруми хәа ахызхеит.

Ахәса рыкәашара ашәарыцацәа рыкәашара апхья ицәыртыр акәын. Ахәса рыкәашарала иаадырпшуан анцәа имтахырхәара.

Ҳаамтазтәи ақыртуа кәашарақәа.

Аамта аамтала иҕион еиуеипшым акәашарақәа, урт иреиуоуп икоуп ыцья реицкәашареи, иара убас,

акэашаратэ-хэмаррақэа. Иахъя еикэханы икоуп ажэытэ ақыртуа жэлар рыкэашарақэа рацэаны. Қырттэыла икоуп урт акэашарақэа назыгзо акэашаратэ гэыпъкэеи ансамбылькэеи. Анаос, урт иддырбоит ахэапшцэа. Дара акэашарақэа иреичахауеит, избанзар, аамтақэа цацыпхьаза акэашарақэа рэырыпсахуеит.

Арт аҕсахрақәа аарҕшуп еиуеиҕшым
акәашаҕәа рыстили, рыкәашашья шырбо ала.

Акәашашья, ари акәашараҕы
ихадоу ахәтақәа ируакуп. Уи
еиуеиҕшым акәашаҕәа
ичыдоу рыкәашьоуп,

акәашашья хәыч-хәычла
астили аказшьеи аҕсахуеит.
Икоуп еиуеиҕшым ақыртуа
кәашарақәа. Урт иахьцәырцыз
аҕыҕ инамаданы ирымоуп
рхатәы тоурых. Ақыртуа

жәлар рыкәашарақәа
рахь иацанакуеит:
картули, мтиули,
давлури, багдадури,

гандаган, самаиа, хевсурули, ханд-желури.

Акэашарақэа иаадырп̄шуеит, урт ахыҕиас атып̄ атрадициа, аказшьақэа.

Зегь реиҕа ирылатцэан иҕоу кэашароуп картули. Ари бзиа еибабо арп̄ызбеи ап̄хэызбеи рыкэашароуп. Ап̄хэыс лып̄шқара, лып̄хашьап̄хатцара аалырп̄шуеит, ахатца иҕэҕэара ихагэрагара.

Даара интересу ип̄шзоу кэашароуп гандаган. Ари акэашара Ацара иит. Иара Ө-вариантк рыла инарыгзоит, зны икэашоит ахатцеи ап̄хэыси, зны-зынла ахатца гэып̄ык, ма ахэса гэып̄ык.

Ашьхарыуаа жэларқэа рзы ичыдоу кэашарақэоуп: ханцэалури, хевсурули, митулури, акэашацэа рцэеижьи абызшэала иаадрьп̄шуеит абзиабара, ахатцара, ап̄хэыс лыпатықэцара.

Казшьала акэашарақэа реип̄шымзаара адагьы, урт дэахылагьы иахьеип̄шым ыҕоуп.

Иахдэап акэашара картули акэашараан акэашацэа даѐа матэакэак ршэыртцоит, даѐакала рхахэы цхьархэоит. (икарцоит), мтиулури ианыкэашо еипш акэымкэа. Иарбан тыџу изтэу еипш акэашара ианарџшуеит урт рказшьа ртрадициа.

Ацыхэтэажэа

Ақыртүа кэашара атрадициа анаосангы дара ипшзоу ланарпшыроуп. Уи ацэеижы абызшэала кырттэыла еиуеипшым атыпкэа рфы инхо ауаа ргэалаказаара, рыпшзара, рыпшара аанарпшуеит. Убриазоуп ақыртүа кэашарақэа ицъашьаны изахэапшуа ахэанырцэтэи ахэапшцэаггы.